

prima instanță: Judecătoria Căușeni
judecător: M. Țugui
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

dosarul nr. 2r-902/17

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Drăgan Maria,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Drăgan împotriva
lui Sărătineanu Diomid cu privire la înlăturarea obstacolelor și încasarea
prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, prin
care a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel
depusă de Drăgan Maria,

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2016, Drăgan Maria a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Sărătineanu Diomid cu privire la înlăturarea obstacolelor și
încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoria Căușeni, din 01 martie 2017 acțiunea a fost
admisă parțial, s-a obligat Sărătineanu Diomid să înlătore (taie) arborele-nuc,
situat la domiciliul său, la hotar cu domiciliul reclamantei Drăgan Maria și s-a
încasat din contul lui Sărătineanu Diomid în beneficiul reclamantei Drăgan Maria
prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei.

S-a încasat din contul lui Sărătineanu Diomid în beneficiul statului taxa de
stat în mărime de 100 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 iunie 2017, Drăgan Maria a depus cerere de apel împotriva hotărârii
primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei
instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, a fost
restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de
Drăgan Maria, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 07 noiembrie 2017, Drăgan Maria a declarat recurs împotriva încheierii
instanței de apel din 05 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea

încheierii instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea contestată a fost expediată în adresa părților la 30 octombrie 2017 (f.d 75). Drăgan Maria în recursul declarat susține că a primit copia încheierii contestate după 03 noiembrie 2017. Alte înscrisuri care să ateste comunicarea acesteia recurente anterior declarării recursului, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 07 noiembrie 2017 de către Drăgan Maria împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 05 octombrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea cererii de apel depuse de Drăgan Maria ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 71-74).

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la restituirea apelului declarat de către Drăgan Maria, ca fiind depus în afara termenului legal, este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Căușeni din 01 martie 2017, a fost emis și pronunțat la 01 martie 2017.

Tot din actele cauzei se constată că la data de 01 martie 2017 Drăgan Maria a fost prezentă în ședința de judecată din 01 martie 2017, participând la examinarea cauzei în fond, inclusiv și la pronunțarea dispozitivului hotărârii

Judecătoriei Căușeni din 01 martie 2017 (procesul-verbal f.d.30).

Cu toate acestea, Drăgan Maria a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 23 iunie 2017, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de lege, fără a solicita repunerea în termen a acestuia, în ordinea stabilită la art. 116 CPC.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la data recepționării acestuia, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Concomitent, instanța de recurs consideră oportun de a reitera în speță și prevederile art. 116 alin. (1) și (3) CPC RM, care statuează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

La caz, însă, după cum a reținut și instanța de apel, Drăgan Maria nu a solicitat repunerea apelului în termen.

Așa fiind, este cert că recurenta, cunoscând despre existența prezentului litigiu și data examinării lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs reiterează și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea apelului la data de 23 iunie 2017, recurenta și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și să justifice în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi

ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea încălca principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către Drăgan Maria sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427, lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Drăgan Maria.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Drăgan împotriva lui Sărățineanu Diomid cu privire la înlăturarea obstacolelor și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală